

LIBRIS

We know
books

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

ANTON, FABIAN

Personalități ale Masoneriei din România / Fabian Anton. -

București : Librex Publishing, 2024

ISBN 978-606-8998-86-2

929

061.236

Editor: Ionuț Radu

DTP Alexandra Tolocenco

Design copertă: Cristina Ciucă

Corector: corectura.ro

LIBREX PUBLISHING

Str. Episcopul Radu, Nr. 30, București

redacție: 0723 193 019

comenzi@librex.ro

www.librex.ro

Responsabilitatea asupra conținutului acestei cărți
îi revine exclusiv autorului.

© LIBREX PUBLISHING, 2024

Orice reproducere, totală sau parțială, a acestei lucrări,
fără acordul scris al editorului, este strict interzisă și se
pedepsește conform Legii dreptului de autor

FABIAN ANTON

PERSONALITĂȚI ALE MASONERIEI DIN ROMÂNIA

Cuvânt înainte de
Alexandru Paleologu

Cuvânt însoțitor de
Cristian Moșneanu

Librex Publishing
București, 2024

AARON FLORIAN

(n. 1805- d. 1887) istoric, profesor și publicist. Studii gimnaziale la Blaj și universitare la Budapesta. Propagator al ideilor Școlii Ardelene în Țara Românească. Solicitat de Dinicu Golescu (și el mason), începe să predea în 1830 la școala acestuia din Golești. Profesor la Colegiul Național „Sf. Sava” din București (1832-1847), membru al Societății Filantropice, participant la Revoluțiile de la 1848 din Țara Românească și Transilvania, profesor, din nou, la Colegiul Național Sf. Sava (1857) și Universitatea București (1864).

A colaborat la *Foaie pentru minte, inimă și literatură, România* – primul cotidian românesc, și *Telegraful român*.

A fost printre primii care au subliniat necesitatea cunoașterii istoriei naționale, în lucrarea sa „Idee repede de istoria Prințipatului Țării Românești”.

În 1838 era orator într-o lojă din București.

În 1841 este numit Venerabil al unei loji din București.

ALDULESCU RADU

(n. 17 septembrie 1922 Piteasca, Ilfov – d. 19 martie 2006, Nisa), renumit violoncelist.

S-a născut într-o familie de muzicieni. S-a remarcat ca un important violoncelist și un apreciat pedagog. Pasiunea pentru muzică a moștenit-o de la străbunicul său, cunoscutul violoncelist Dumitru Dinicu, precum și de la bunicul dinspre mamă, compozitorul și flautistul Petre Elenescu. A început studiile muzicale la vârsta de 6 ani, pe care le-a terminat la Conservatorul de Muzică din București, iar la 18 ani este deja violoncelist în orchestra Operei Române din București. Debutază ca solist în 1943 și se dedică muzicii de cameră, alcătuind un trio împreună cu pianistul Valentin Gheorghiu și cu violonistul Ștefan Gheorghiu.

S-a impus și ca solist al concertelor pentru violoncel și orchestră de Joseph Haydn, Luigi Boccherini, Antonin Dvorak. Aldulescu desfășoară o intensă activitate de concerte cu marele pianist și dirijor de orchestră Carlo Zecchi și creează renumitul trio din Roma („Trio d'Archi di Roma”) împreună cu violoniștii Salvatore Acardo și Luigi Alberto Bianchi.

Radu Aldulescu s-a afirmat și în domeniul pedagogiei muzicale. Elevii săi – printre care Paulo Gaio Lima, Ulf Tischbirck, Gemma Serpenti, Mariet van Dijk – s-au făcut cunoscuți pe plan internațional și au câștigat numeroase premii la concursuri de interpretare.

În 1951 este distins cu titlul de „Artist emerit”. Urmează o perioadă în care activitatea sa de interpret a fost redusă la minimum.

În 1967 i-a fost conferit la Londra „Premiul Cohen” pentru cel mai bun interpret al anului, iar doi ani mai târziu emigrează în Italia și își continuă activitatea interpretativă.

În urma strălucitelor recitaluri și concerte în diferite orașe de pe mai multe continente, Radu Aldulescu este invitat ca profesor de către prestigioase academii și conservatoare de muzică, printre care „Academia Menuhin” din Gstaad (Elveția), Conservatorul European din Paris, Academia de Muzică din Basel, Conservatorul de Muzică din Pescara (Italia), precum și la diferite cursuri de perfecționare în timpul verii, ca de exemplu Santiago de Compostella și Costa Brava (Spania) și Riva del Grada (Italia).

A fost invitat la diferite festivaluri internaționale de mare prestigiu, precum Festivalurile din Salzburg.

În 1985 pune bazele cursurilor interpretative de pe Costa Brava și devine director al festivalurilor muzicale organizate în această regiune.

La 12 noiembrie 1947 este inițiat în loja „Iubirea de Patrie” nr. 2 din București, având nr. 891 în „Registrul matricol” al MLNR.

La 10 martie 1948 primește gradul 2 tot în loja „Iubirea de Patrie” nr. 2 din București.

La data inițierii locuia pe str. Aviator Zorileanu nr. 70 din București.

ALECSANDRI VASILE

(n. 21 iulie 1821, Bacău – d. 22 august 1890, Mircești, județul Iași), poet, dramaturg, folclorist, om politic, ministru, diplomat, academician, membru fondator al Academiei Române, creator al teatrului românesc și al literaturii dramatice în România, personalitate marcantă a Moldovei și apoi a României de-a lungul întregului secol al XIX-lea.

A fost fiul medelnicerului Vasile Alecsandri și al Elenei Cozoni. După unii cercetători, anul nașterii ar putea fi 1821, 1819 sau chiar 1818. Locul nașterii sale este incert, deoarece nașterea s-a petrecut în timpul refugiului familiei Alecsandri, în munți, din calea armatei lui Alexandru Ipsilanti. Se consideră că s-a născut undeva pe raza județului Bacău. Și-a petrecut copilăria la Iași și la Mircești, unde tatăl său avea o moșie și unde a revenit pe întreaga durată a vieții sale să-și găsească liniștea. A început învățătura cu un dascăl grec, apoi cu dascălul maramureșean Gherman Vida.

Între anii 1828 și 1834, s-a deschis la Iași pensionul lui Victor Cuenim. Spătarul Alecsandri l-a înscris pe fiul său la pensionul francez, unde a studiat alături de Mihail Kogălniceanu și de Matei Millo, actorul de care l-a legat o mare prietenie și admirație și pentru care a scris „Chirițele” și o mare parte din „cânticelele comice”.

În anul 1834, împreună cu alți tineri boieri moldoveni, printre care viitorul domn Al. I. Cuza și pictorul Ion Negulici, a fost trimis la studii la Paris, unde și-a dat

bacalaureatul în anul 1835. În 1837 s-a pregătit pentru un bacalaureat în științe, urmând cursurile Facultății de Inginerie, pe care nu a terminat-o.

În 1838 apar primele încercări literare în limba franceză: „Zunarilla”, „Marie”, „Les brigands”, „Le petit rameau”, „Serata”. În anul următor s-a întors în țară și a ocupat un post în administrație până în 1846. Împreună cu Costache Negruzzi a făcut o călătorie în Italia, care a devenit motiv de inspirație pentru nuvela romantică „Buchetiera de la Florența”.

În 1840, împreună cu Mihail Kogălniceanu și Costache Negruzzi, a luat conducerea teatrului din Iași și și-a început activitatea de dramaturg, care i-a adus cele mai constante succese. Opera sa dramatică însumează circa 2.000 de pagini, rămânând cel mai rezistent compartiment al activității sale literare, și va constitui baza solidă pe care se va dezvolta dramaturgia românească în principalele sale direcții tehnice: comedia străină și drama istorică. În noiembrie s-a jucat „Farmazonul din Hârlău”, iar în februarie 1841, „Cinovnicul și modista”, ambele preluate după piese străine.

Din 1842 datează importanta sa călătorie în munții Moldovei, în urma căreia descoperă valoarea artistică a poeziei populare. Scrie primele sale poezii în limba română pe care le va grupa mai târziu în ciclul „Doine” și care sunt foarte strâns legate de modelul popular din care au luat naștere.

În 1844, împreună cu Mihail Kogălniceanu și Ion Ghica, scoate săptămânalul *Propășirea*, în care poetul va publica versuri ce vor fi incluse în ciclul „Doine și lacrimioare”, iar în 11 ianuarie se ține reprezentație cu piesa „Iorgu de la Sadagura”, comedie de rezistență în dramaturgia scriitorului.

În 1845, cu ocazia seratelor literare de la Mânjina, o cunoaște pe Elena, sora prietenului Costache Negri, de care se îndrăgostește și căreia, după moartea timpurie în 1847, îi dedică poezia „Steluța” și apoi întregul ciclu de poezii „Lăcrămioare”.

A fost unul dintre fruntașii Revoluției de la 1848. Mișcarea revoluționară din Moldova a avut un caracter pașnic (fiind denumită în epocă „revolta poetilor”). La 27 martie 1848, la o întrunire a tinerilor revoluționari moldoveni, care a avut loc la hotelul Petersburg din Iași, a fost adoptată o petiție în 16 puncte adresată domnitorului Mihail Sturdza, petiție redactată de Vasile Alecsandri.

După înfrângerea mișcării pașoptiste, Vasile Alecsandri este exilat. După ce călătorește prin Austria și Germania, se stabilește la Paris, unde se întâlnește cu alți militanți pașoptiști munteni; din perioada exilului datează poeziile „Adio Moldovei” și „Sentinela română”.

În mai 1849 pleacă, împreună cu ceilalți exilați, la Brașov, apoi în Bucovina, iar în toamna aceluiași an, la Paris.

Scrive primele „cântecele comice” („Șoldan Viteazul”, „Mama Anghelușa”) și câteva scenete comice și muzicale. Se întoarce în țară în decembrie.

Nicolae Bălcescu, prietenul lui Vasile Alecsandri, moare la Palermo în 1852. În perioada 1852-1853, Alecsandri rămâne în Franța. În vara anului 1853, pornește spre sudul Franței, într-o călătorie spre Pirinei, Marsilia, Gibraltar, Tanger, Africa, Madrid, o călătorie care va lăsa urme în creația sa poetică, în gustul pentru exoticul mauro-hispanic.

În 1855 s-a îndrăgostit de Paulina Lucasievici, cu care a avut o fată, Maria, în noiembrie 1857. S-au căsătorit 19 ani mai târziu, pe 3 octombrie 1876. Din 1860 se

stabilește la Mircești, unde rămâne până la sfârșitul vieții, chiar dacă lungi perioade a fost plecat din țară în misiuni diplomatice.

În 1882 este ales președinte al secției de literatură a Academiei. Călătorește în Franța pentru a primi premiul oferit de „felibrii”. Este sărbătorit la Montpellier. Îl vizitează pe ambasadorul României la Londra, prietenul său Ion Ghica. Pleacă la Paris în 1885, ca ministru al României în Franța. În 1889, primește vizita poetilor francezi Sully Prudhomme și Leconte de Lisle.

În 1843, Alecsandri semna în *Albina românească cu asteronimul* „:”, în 1857 fiind deja membru al unei loji masonice din Iași.

În 1928, numele său a fost dat unei loji masonice din Iași, iar în 2004 o lojă din Bacău îi poartă numele.

ALEXANDRESCU GRIGORE

(n. 22 februarie 1810, Târgoviște – d. 25 noiembrie 1885, București), poet și fabulist.

S-a născut la Târgoviște, în anul 1810, în mahalaua Lemnului, fiind al patrulea copil al vistiernicului M. Lixandrescu. Rămâne orfan și sărac, dar de mic dovedește o inteligență deosebită și o memorie extraordinară. Învăță greaca și franceza. Ajuns la București, este elev la pensionul Sfântul Sava, fiind coleg cu Ion Ghica. Face cunoștință cu Ion Heliade Rădulescu. Îi uimește pe toți prin talentul său poetic. Un timp va locui acasă la Heliade, care-i va publica prima poezie, „Miezul nopții”, în *Curierul Românesc*, urmată de elegia „Adio. La Târgoviște”.

O vreme a fost ofițer, dar a demisionat (1837). Din pricina unor scrieri („Anul 1840” și „Lebăda și puii

corbului”) este întemnițat. A ocupat funcții mărunte. În 1848 e redactor al ziarului „Poporul suveran”. În ultimii 25 de ani de viață a fost marcat de alienare mintală.

A murit sărac, la București, în anul 1885. Vasile Alecsandri, într-o scrisoare trimisă din Paris, deplângea nepăsarea față de cel mai de seamă fabulist român: „Moartea bietului Alexandrescu nu m-a mâhnit atât de mult (căci el era mort de mai mulți ani), cât m-a mâhnit nepăsarea generației actuale în privirea lui și uitarea în care căzuse renumele lui, odinioară strălucit”.

Înainte de 1848, Grigore Alexandrescu figurează ca membru într-o lojă din București, iar în 1866 era membru al lojii bucureștene „Înțelepții din Heliopolis”.

ALEXANDRESCU NICOLA

(n. 5 dec. 1884, Iași – ?), pictor.

Prenumele real: Nicolae. Studii la școala primară de la „Trei Ierarhi” (1890-1894) și Liceul Național (1894-1902) din Iași. Studii superioare la Conservatorul de Artă Dramatică din București (1897-1900) și la Școala de Belle-Arte (1902-1906).

În 1907 angajat ca notar în comuna Poeni din Iași. Un an mai târziu, este angajat pictor scenograf la Teatrul Național din Iași (1908). A studiat pictura în Italia (1909-1922 și 1928-1937), unde pentru a se putea întreține lucrează la Casa de decoruri „Sormani” (1909), la Biroul de invenții (1910) și la Casa de Pânze și Șabloane „Sommer” (1912). La propunerea președintelui Consiliului de Miniștri, N. Iorga, care dorea să-l numească atașat de presă pe lângă Legația României la Roma, acceptă să fie corespondent al ziarelor *Universul* și *Viitorul*, fiind plătit de Direcția Presei din Ministerul de Externe.

În același timp este corespondent al revistei *Rampa* și redactor al ziarului *Giornale dell'arte* din Milano.

Înființează „Uniunea Culturală Italo-Română”. Decorat de guvernul Iorga cu „Meritul cultural pentru pictură”. Călătorește în Franța (1910), Elveția, Germania (1913, 1938), Austria (1913, 1937, 1938), Ungaria (1913, 1937), Iugoslavia (1936) și Bulgaria (1913 în timpul Campaniei militare). Organizează numeroase excursii în Italia (1935 – cu ocazia împlinirii a 50 de ani de la apariția ziarului *Universul*, scos de Luigi Cazzavillan, și în 1938, cu participarea a peste 1.500 de persoane, prilej cu care este adus un fragment din Columna lui Traian, care urma să fie turnată în bronz, în mărime naturală, la București).

Între 1909 și 1922 și 1928-1937 realizează 12 expoziții personale în străinătate, iar din 1922 până în 1948, alte 18 expoziții în România.

În Franța a fost angajat ca funcționar la „Sodex”, firmă ce se afla în proprietatea ieșeanului Pierre Solomon.

Revine în țară și se angajează pictor scenograf la Compania de Operetă Grigoriu, colaborând și cu Teatrul din Iași, condus de Mihail Sadoveanu.

În 1937 este, timp de câteva luni, director al secției de turism a Societății „Mercur” din București.

După 23 august 1944 este angajat ca inspector la Comerțul Zahărului și, în 1950, este numit referent la Direcția Sticlei, Ceramicii și Jucării din Ministerul Industriei Ușoare. Tot în 1950, i se încredințează conducerea tehnică a fabricii de jucării „Bucuria copiilor”, de unde va fi concediat în septembrie 1950.

Angajat ca maestru constructor de jucării la Combinatul raional al Sfatului Popular Tudor Vladimirescu din București până în octombrie 1951, când este arestat.

Între 1938 și 1947 a fost secretar al Cercului cultural al ieșenilor din București.

A fost membru al Uniunii Artiștilor Pictori și Sculptori din RPR și membru al PMR, provenind din PSD.

În 1950 este exclus din partid, fiind învinuit că, în calitate de francmason, a contribuit la susținerea burgheziei, iar ca prieten al Italiei, a contribuit la fascizarea țării.

Va fi arestat la 19 decembrie 1951 și trimis timp de 24 de luni într-o colonie de muncă, fiind învinuit că, în anul 1923, s-a încadrat în francmasonerie.

La 31 decembrie 1953 i se prelungește detenția cu 12 luni. Se propune punerea în libertate la expirarea pedepsei (19 decembrie 1954).

A fost eliberat înainte de termen din Penitenciarul Pitești (unde fusese transferat și încarcerat în celula 53 din secția a II-a la 16 noiembrie 1953) la 21 iunie 1954.

Închis la Jilava și Pitești.

În 1922 este inițiat, la propunerea „artistului de teatru” Florea Mateescu, în loja „Steaua Dunării” (Bucu-rești), al cărei Maestru Venerabil era col. I. T. Ulic. Deși avea doar gradul I, lui Nicola Alexandrescu i se încredințează secretariatul lojii.

În ianuarie 1924 primește gradul 3 și este ales prim supraveghetor al lojii.

La 21 decembrie 1924 este membru al Comisiei financiare a Marii Loji Naționale din România.

Între 1925 și 1927 avea deja gradul 18 și face parte din loja bucureșteană „Drepturile Omului” unde devine „vicepreședinte” și membru în Consiliul Federal al MLNR.

În 1926 este ales Maestru Venerabil al lojii „Drepturile Omului”.

În perioada 1926-1927, alături de Leonida Vladimir-Maler, face parte dintr-un grup de frați masoni care refuză să „se primească membrii Gărzii de Fier” în francmasonerie.

Pe 12 martie 1926 este exclus definitiv din masonerie prin hotărârea Supremului Tribunal de grad 31, „fiind culpabil de complot de rebeliune și înaltă trădare masonică”.

În 1927 părăsește masoneria „din cauza unor conflicte avute cu Jean Pangal și restul conducerii masonice”.

În toamna anului 1944 constituie, alături de dr. Leonida Vladimir-Maler și Constantin Nicolau, un „triunghi masonic”.

În 1944 are loc redeșteptarea Marii Loji Naționale din România, unde se face analiza „fiecărui mason în activitatea sa până la 23 august 1944”.

În urma acesteia, împreună cu alți frați masoni, duce tratative cu ing. C. Bellu, Mihail Noradunghian și Victor Eftimiu din Marea Lojă Națională din România, cu ing. Victor Sterea „din gruparea lojilor de sub conducerea dr. Ghiorghian”, și cu Mihail Sadoveanu, „ce reprezenta în calitate de Mare Maestru gruparea lojilor Marelui Orient al României cu sediul la Iași”, pentru unificarea grupurilor francmasonice din România, însă acțiunea sa nu are sorti de izbândă.

Va reuși însă unirea cu grupul masonic condus de George Grigoriu, cele două grupuri reactivând, în cele din urmă, Marea Lojă Națională din România.

În 1944, Nicola Alexandrescu este redeșteptat în loja „Drepturile Omului” nr. 7 din București, având nr. 46 în Registrul matricol al Marii Loji Naționale din România, fiind numit prim-supraveghetor al MLNR

În ianuarie 1945, el înființează loja „Pionierii Orientului” nr. 16 din București și devine primul ei Maestru Venerabil. În același an este ales membru al Consiliului Federal al MLNR și este decorat cu medalia „Virtutea masonică”.

În 1945 preia arhiva istorică a francmasoneriei și o predă Marelui Maestru George Grigoriu la sediul MLNR.

În 1946 primește gradul 27, este ales Maestru Venerabil al lojii „Pionierii Orientului” din București și participă la Conventul Marii Loji Naționale din România. În același an va primi și gradul 30.

După 1946 primește, prin „comunicare”, gradele 31 și 32, acestea fiind considerate grade administrative.

În iulie 1948 semnează alături de Nubar Bohceli, Ionel Brănișteanu și Raul Vasiliu un memoriu adresat CC al PMR și, tot în acest an, contribuie financiar la ajutorarea lui Mihai Noradunghian, donând o sumă din partea lojii „Pionierii Orientului”.

ALIFANTIS NICU

(n. 31 mai 1954, Brăila), solist de muzică folk, actor și poet.

Născut într-o familie de greco-macedoneni. Are studii muzicale particulare și debutează scenic în 1973. Este angajat în 1975 la Teatrul Maria Filotti din Brăila și devine destul de cunoscut și iubit de public pentru ca, în 1976, Electrecord să-i editeze primul single, „Cântec de noapte”. În același an se înscrie în ATM.

După armată devine membru al Cenaclului Flacăra, condus de poetul Adrian Păunescu, și participă la majoritatea „întâmplărilor artistice”, melodii ale sale

figurând pe compilațiile „Folk” 1 și 2 apărute la Electrecord în 1977 și, respectiv, în 1978.

În 1983, la apariția casetei de discuri care marca 10 ani de activitate a cenaclului, Nicu Alifantis este cel mai bine reprezentat cantautor de pe acest album.

În perioada 1973-2002 a susținut 4.036 de concerte.

În 1995 fondează grupul Alifantis & ZAN, ca trupă de studio pentru albumul său „Voiaj”. În 1996, după înregistrarea albumului Alifantis „Nichita”, ZAN devine o trupă de proiecte din care mai fac parte: Virgil Popescu (chitară bass, voce), Sorin Voinea (keyboards, voce), Răzvan Mirică (chitare el. ac., sitar, mandolină, voce), Relu Bitulescu (tobe).

În aprilie 1999 înființează Fundația Nicu Alifantis cu scopul de a promova „proiecte artistice în care valoarea, forța și autenticitatea vor fi primordiale”.

În august 2007 este menționat ca membru în grupul celor 10 frați din Supremul Consiliu al Ritului Scoțian Antic și Acceptat din România care s-a ocupat de funeraliile actorului Florian Pittiș.

Maestru venerabil al lojii „Nomine Mircea Sion” din București.

AMAN THEODOR

(n. 20 martie 1831, Câmpulung-Muscel – d. 19 august 1891, București), pictor, grafician, pedagog și academician, întemeietor al primelor școli românești de arte frumoase de la Iași și București.

Studiază la București, la Colegiul Național „Sfântul Sava”, apoi la Paris. Profesor și întemeietor al Școlii de Arte Frumoase din București. Se dedică picturii, influențat

de maeștrii Renașterii italiene. Revenit pe meleagurile natale s-a inspirat din viața muscelenilor, lăsând mai multe pânze cu peisaje din Câmpulung și împrejurimi. Numele său a rămas în istoria artei românești nu doar prin valoarea operelor semnate, ci și prin contribuția avută la întemeierea primelor școli de Arte frumoase, la București și Iași (1864). După lecții de desen cu pictorul Constantin Lecca, la Școala Centrală din Craiova, pleacă în 1850 la Paris, unde studiază pictura cu Michel Martin Drolling, apoi, din 1851, cu François-Édouard Picot. Prestigiul de care s-a bucurat Aman a fost sporit și de funcția sa de director al Școlii naționale de arte frumoase, încă de la înființarea acestei instituții, în 1863. În pictura sa de o rigoare academistă, simbolurile evocărilor istorice aduc o anume prospețime, în sensul situării artistului în actualitate. Noutatea pânzelor sale ține astfel mai mult de răspunsurile tematice la preocupări sociale și politice din perioada fondării statului național român. Nu lipsesc însă și unele încercări de luminare a paletelor, de surprindere a instantaneului, ce ne vorbește despre ecoul, fie și palid, al experiențelor unor artiști francezi care pictau în aer liber, la Barbizon, în împrejurimile Parisului, unde în deceniile VII și VIII ale secolului al XIX-lea, se pun bazele impresionismului. Începe să picteze încă de pe atunci o serie de compoziții istorice, unul dintre genurile sale preferate în care va excela.

În 1908, la București, s-a înființat Muzeul Theodor Aman, găzduit de casa în care a locuit pictorul.

Clădirea în stil neoclasic datează din 1869 și a fost realizată de arhitectul Fr. Scheller, după planurile artistului. De altfel, Theodor Aman a imaginat și a realizat, în bună parte, și decorația sculptată, basoreliefurile și medalioanele fațadei casei sale, multe dintre acestea fiind simboluri masonice.

ANDREI PETRE

(n. 29 iunie 1891, Brăila – d. 1940, Iași), savant, sociolog, filosof, profesor și om politic. Membru post-mortem (1991) al Academiei Române.

După finalizarea liceului, urmează cursurile Facultății de Litere și Filosofie ale Universității din Iași, pe care o încheie în 1913 cu „Magna cum laude”. Se specializează la Universitatea din Berlin, unde urmează un curs de logică și istoria filosofiei, care îl va ajuta să întocmească lucrarea de doctorat.

Deși scutit de serviciul militar, participă ca voluntar la Primul Război Mondial, în care se distinge prin acte de bravură, fiind decorat cu „Steaua României”, „Coroana României” și „Crucea de război”.

Imediat după război, obține doctoratul cu teza „Filosofia valorii”. Devine profesor în învățământul liceal, iar din 1922 este profesor la Catedra de sociologie a Universității din Iași. Ca profesor, se numără printre cei care se opun introducerii politicii în Universitate, fiind, de altfel, de-a lungul întregii sale vieți, un adversar al extremismului, atât fascist, cât și bolșevic.

Intră în politică în Partidul Național-Țărănesc, alături de numeroase personalități ale culturii și științei, iar între 1928 și 1933 este deputat, calitate în care se remarcă prin activitatea parlamentară bogată, talentul oratoric și inițiativele legislative. Este numit subsecretar de stat la Departamentul Agriculturii și Domeniilor (1930-1931), subsecretar de stat la Ministerul Instrucțiunii Publice și Cultelor (1932-1933) și ministru al Educației Naționale (1938-1940), în această din urmă calitate inițiind, printre altele, o lege de organizare a învățământului superior.

Schimbarea regimului politic din România, prin renunțarea la tron a regelui Carol al II-lea și instaurarea